

Algemeen	
Onderwerp	Advies jeugdhulp in het onderwijs
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Afke Jong
Eenheid	Beleid&bestuur
E-mail	a.jong@regiogv.nl
Kenmerk	DOC-23001344
Datum	16-10-2023

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennismemen van het adviesrapport Jeugdhulp in het onderwijs.
Voorstel 2.	De Regio Gooi en Vechtstreek de opdracht geven om een prioritering, tijdspad en aanpak op maat uit te werken ten behoeve van (mogelijke) uitbreiding van het OJA naar andere scholen.
Voorstel 3.	Besluiten om de overeenkomst voor de huidige OJA met ingang van het schooljaar 2024/2025 met een jaar te verlengen.

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
05-09-23	Ambtelijk overleg	Adviseren	Heldere beschrijving. Maak een prioritering onderdeel van de aanpak. Betrek gemeenten hierbij. Onderscheid het advies voor het SBO/SO/ Regulier. Licht het voorstel toe.
30-10-23	Ambtelijk overleg	Adviseren	(Aangepaste versie inclusief voorstel.) Akkoord met beschrijving opdracht en verlenging overeenkomst. Advies: Betrek in de opdracht ook de definities en afbakening van de OJA.
21-11-23	Directieoverleg	Adviseren	
21-11-23	Uitvoeringsoverleg	Adviseren	
30-11-23	Portefeuillehoudersoverleg	Vaststellen	

Toelichting

Beknopte toelichting
Dit adviesrapport is opgesteld naar aanleiding van de evaluatie van de maatschappelijke businesscase van de onderwijs- jeugd- arrangementen (OJA) in het schooljaar 2022/ 2023. Bij het advies zijn ook de landelijke ontwikkelingen rondom jeugdhulp in het onderwijs betrokken. Er wordt geadviseerd over het vervolgproces en de benodigde inzet t.b.v. de uitvoering van het advies. Het voorstel is een eerste stap om gemeenten te informeren over de ontwikkelingen rondom het thema en om een opdracht op te halen voor het vervolg. Deze volgende stap betreft het uitwerken van een voorstel zodat gemeenten een beargumenteerde keuze kunnen maken voor een eventuele uitbreiding.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Voorstel bij adviesrapport jeugdhulp in het onderwijs.
Bijlage 2.	Adviesrapport jeugdhulp in het onderwijs in de regio Gooi en Vechtstreek.

Algemeen	
Onderwerp	Adviesrapport Jeugdhulp in het onderwijs
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Afke Jong
Eenheid	Beleid&bestuur
E-mail	a.jong@regiogv.nl
Kenmerk	DOC-23001344
Datum	20-10-2023

Voorstel

1. Kennisnemen van het adviesrapport Jeugdhulp in het onderwijs.
2. De Regio Gooi en Vechtstreek de opdracht geven om een prioritering, tijdspad en aanpak op maat uit te werken ten behoeve van (mogelijke) uitbreiding van het OJA naar andere scholen.
3. Besluiten om de overeenkomst voor de huidige OJA met ingang van het schooljaar 2024/2025 met een jaar te verlengen.

Kernboodschap

Dit adviesrapport is opgesteld naar aanleiding van de evaluatie van de maatschappelijke businesscase van de onderwijs- jeugd- arrangementen (OJA) in het schooljaar 2022/ 2023. Bij het advies zijn ook de landelijke ontwikkelingen rondom jeugdhulp in het onderwijs betrokken. Er wordt geadviseerd over het vervolgproces en de benodigde inzet t.b.v. de uitvoering van het advies. Het voorstel is een eerste stap om gemeenten te informeren over de ontwikkelingen rondom het thema en om een opdracht op te halen voor het vervolg. Deze volgende stap betreft het uitwerken van een voorstel zodat gemeenten een beargumenteerde keuze kunnen maken voor een eventuele uitbreiding. Daarnaast wordt geadviseerd de huidige overeenkomst met de J.H. Donnerschool en de Wijngaard te verlengen.

Aanleiding

Sinds het schooljaar 2019-2020 zijn gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek gestart met het bekostigen van jeugdhulpverlening binnen het onderwijs in een zogeheten onderwijs-jeugdarrangement. Uit de [evaluatie](#) bleek de effectiviteit en wenselijkheid. Om deze reden hebben de gemeenten besloten om de onderwijs- jeugd- arrangementen op de twee betrokken scholen te continueren ([besluit in PFHO mei 2021](#)) middels een inkooptraject (besluit in PFHO april 2022). Dit inkooptraject borgt de huidige onderwijs-jeugd-arrangementen voor de periode van 4 schooljaren (2022 t/m 2026). In het besluit tot inkoop werd tevens de wens geuit om de onderwijs-jeugdarrangementen uit te breiden bij een positieve maatschappelijke businesscase.

Doel

Voorkomen dat leerlingen uitvallen uit het onderwijs en stimuleren dat leerlingen zich ontwikkelen op het voor hen hoogst haalbare niveau.

Argumenten

1. Kennisnemen van het adviesrapport Jeugdhulp in het onderwijs.
 - a. Het adviesrapport is opgesteld op verzoek van de portefeuillehouders ([besluit in PFHO mei 2021](#)).
 - b. Het adviesrapport is opgesteld in samenwerking met de betrokken scholen en zorgaanbieders en de betrokken jeugdconsulenten HBL. Daarnaast is input opgehaald bij een werkgroep bestaande uit adviseurs onderwijs vanuit de verschillende gemeenten en uit het Digitaal Leefplein.
2. De Regio Gooi en Vechtstreek de opdracht geven om een prioritering, tijdspad en aanpak op maat uit te werken ten behoeve van (mogelijke) uitbreiding van het OJA naar andere scholen.
 - a. De huidige opdracht luidt: evalueren van de huidige onderwijs- jeugd- arrangementen en deze uitbreiden bij een positieve maatschappelijke businesscase. Deze opdracht gaat ervanuit dat de huidige OJA gekopieerd kunnen worden naar andere SBO- of SO-

scholen. Dit blijkt niet het geval (zie hoofdstuk 4, paragraaf 4.1). De inrichting van een OJA moet aansluiten op de specifieke behoeften van de leerlingen op de betreffende school. Met name voor de SO- scholen is een bredere opdracht nodig die aansluit op een aanpak op maat.

3. Besluiten om de overeenkomst voor de huidige OJA met ingang van het schooljaar 2024/2025 met een jaar te verlengen.
 - a. Vanaf het schooljaar 2024/ 2025 dient het contract met de huidige OJA verlengd te worden. Een besluit over deze verlenging moet uiterlijk drie maanden voor het aflopen van de overeenkomst (dus op 30 april 2024) aan de opdrachtnemers gecommuniceerd zijn. De verlenging geldt voor een periode van 2 keer 1 jaar (t/m 31 juli 2026). In dit voorstel geldt de verlenging voor 1 jaar (t/m 31 juli 2025).
 - b. Hiervoor is besluitvorming nodig uiterlijk in het PFHO van 4 april 2024. In het kader van de efficiëntie worden de beide besluiten in één voorstel aan elkaar te koppelen.

Kanttekeningen

- Een aanpak op maat vraagt een zorgvuldig proces en gezamenlijke inspanning van de verschillende stakeholders. Dat betekent dat er prioriteiten gesteld moeten worden en niet alle SBO- en SO-) tegelijk bedient kunnen worden. Tegelijkertijd hebben verschillende scholen al aangegeven dat zij behoefte hebben aan de inrichting van een OJA. Door bij de prioritering input vanuit de scholen mee te nemen, kan draagvlak ontstaan voor het gekozen tijdsplan.
- In de verkenningen 'Naar een financieel gezond sociaal domein' is de verwachting uitgesproken dat de OJA een besparing oplevert van € 5.000,= per leerling. Hoewel de maatschappelijke winst van de OJA aangetoond is, valt het niet mee ook de financiële winst aan te tonen (het gaat bijvoorbeeld over als-dan-situaties). Toch kunnen we hierover een voorzichtige uitspraak doen; als deze leerlingen niet op de Donnerschool kunnen blijven, dan vallen zij uit het onderwijssysteem en komen ze terecht in dagbesteding of dagbehandeling. De kosten hiervan zijn fors in vergelijking met de OJA en gaan vaak gepaard met (hoge) vervoerskosten. Voor de Wijngaard laat de evaluatie zien dat de inzet leidt tot een besparing op de looptijd van de begeleiding en op de gemeentelijke inzet van de jeugdconsulent en dat zwaardere zorg voorkomen wordt.

Financiën

Voorstel 1 en 2:

- Er zijn geen aanvullende kosten verbonden aan dit voorstel. De bredere opdracht wordt neergelegd bij de nieuw te werven collega voor het team Jeugd&Onderwijs van de Regio Gooi en Vechtstreek. Middelen voor de werving zijn reeds beschikbaar gesteld door de gemeenten (mits akkoord op bestemmingsreserve B&O).
- Pas wanneer (in het vervolgproces) een voorstel voor uitbreiding van de OJA op tafel komt, kan er sprake zijn van extra kosten. Afhankelijk van het gekozen model is er niet vanzelfsprekend sprake van meerkosten (zie paragraaf 4.2.2.1).
- Het is belangrijk dat er (bij een mogelijke uitbreiding) naast financiën ook oog is voor de benodigde capaciteit in het uitwerken van het vervolg. Dit geldt zowel voor (gemeentelijke en/of regionale) beleids capaciteit als voor contractbeheer.

Voorstel 3:

- De OJA worden gecontinueerd op basis van de huidige afspraken. Gemeenten hebben deze kosten reeds begroot.

Uitvoering

- De opdracht wordt neergelegd bij de Regio Gooi en Vechtstreek. De (nog aan te nemen) regionaal adviseur jeugd&onderwijs zal hiervoor nauw samenwerken met de lokale gemeenten. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van de reeds bestaande werkgroep waarin de collega's uit Huizen (betrokken bij de Wijngaard) en Hilversum (betrokken bij de Donnerschool) een voortrekkersrol spelen.
- De uitvoering start vanaf 1-1-2024.
- In het eerste kwartaal van 2024 wordt met de SO- en SBO- scholen een prioritering en een tijdsplan uitgewerkt. Bij voorkeur wordt dit voorgelegd aan het PFHO van februari 2024. Dat biedt kans om voor het schooljaar 2024/ 2025 met één nieuwe school aan de slag te gaan.

- De verlenging van de overeenkomst wordt door Inkoop&Contractbeheer aan de betrokken zorgaanbieders gecommuniceerd.

Bijlage 1: Adviesrapport Jeugdhulp in het onderwijs.

Jeugdhulp in het onderwijs in de regio Gooi en Vechtstreek

Adviesrapport

Ons kenmerk	DOC-23001344
Versie	definitief
Datum	20-10-2023
Contactpersoon	Afke Jong
E-mail	a.jong@regiogv.nl

INHOUD

Inleiding	1
Hoofdstuk 1 Landelijke ontwikkelingen	2
Hoofdstuk 2 Regionaal onderwijs- en zorglandschap	4
2.1 Onderwijs- jeugd- arrangementen Gooi en Vechtstreek	4
2.2 Onderzoek ondersteuning en zorg voor Hilversumse leerlingen	5
2.3 Evaluatie onderwijs jeugd- arrangementen 2020	5
Hoofdstuk 3 Maatschappelijke businesscase	6
3.1 Evaluatie van OJA SO J.H. Donnerschool	6
3.2 Evaluatie OJA SBO de Wijngaard	10
Hoofdstuk 4 Advies voor het vervolg	12
4.1 Advies: Kies voor een aanpak op maat	12
4.1.1 Opdracht aan de Regio Gooi en Vechtstreek	12
4.1.2 Benodigde capaciteit	12
4.2 Doorkijkje: geadviseerde aanpak op maat voor een vervolg	12
4.2.1 Speciaal basisonderwijs	12
4.2.2 Speciaal onderwijs	13
4.2.4 Extra tip: Scholen voor regulier onderwijs	15
Bijlage 1 Roadmap DSP	16
Bijlage 2 Overzicht arrangementen Gooi en Vechtstreek	17
Bijlage 2a: Onderwijsarrangementen (Speciaal) Basis Onderwijs	17
Bijlage 2b: Onderwijsarrangementen Voortgezet Onderwijs	20

Inleiding

In de regio Gooi en Vechtstreek wonen in totaal 43.652 leerlingen waarvan 632 gebruik maken van het speciaal onderwijs¹. Daarnaast zijn er ruim 110 leerlingen die niet naar school gaan omdat zij een vrijstelling hebben of omdat zij 'thuis zitten'. Dit rapport gaat over kinderen en jongeren die iets extra's nodig hebben om hun onderwijs carrière op het voor hen hoogst haalbare niveau te kunnen afronden. Het gaat over:

Kate: Ze heeft een ernstige vorm van autisme. In groep 1 is iets voorgevallen op het schoolplein waarna zij een steeds verdergaande angst voor school heeft ontwikkeld. Op dit moment zit zij thuis. Zelfs langs een school fietsen roept extreme angstgevoelens bij haar op.

Sem: Hij heeft een zeldzame aandoening aan zijn zenuwstelsel. Zijn functies vallen steeds meer uit en het is niet te voorspellen in welk tempo dat gebeurt. Hij leeft bij de dag. De zoektocht naar de juiste combinatie van zorg en onderwijs is niet gemakkelijk.

Jurre: Zijn ouders zijn uit elkaar gegaan toen hij 4 jaar was na een zeer gewelddadige relatie. Zijn moeder kan de zorg voor hem en zijn halfzusje niet aan. De kinderen verblijven af en aan bij hun oma. Jurre heeft vermoedelijk ADHD en gedraagt zich onvoorspelbaar. Zonder een goede combinatie van zorg en (trauma-sensitief) onderwijs dreigt Jurre uit te vallen.

Samira: Door haar ernstige verstandelijke en lichamelijke beperkingen heeft ze veel zorg nodig om zich te kunnen ontwikkelen. Dat voor elkaar krijgen vraagt om veel geduld, doorzettingsvermogen en creativiteit.

Sinds het schooljaar 2019-2020 zijn gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek gestart met het bekostigen van jeugdhulpverlening binnen het onderwijs in een zogeheten onderwijs-jeugdarrangement. Er is een pilot "Taakgerichte groepsbehandeling binnen het speciaal onderwijs" uitgevoerd en deze is geëvalueerd. Uit de [evaluatie](#) bleek de effectiviteit en wenselijkheid. Om deze reden hebben de gemeenten besloten om de onderwijs-jeugd-arrangementen op de twee betrokken scholen te continueren ([besluit in PFHO mei 2021](#)) middels een inkooptraject (besluit in PFHO april 2022). Dit inkooptraject borgt de huidige onderwijs-jeugd-arrangementen voor de periode van 4 schooljaren (2022 t/m 2026). In het besluit tot inkoop werd tevens de wens geuit om de onderwijs-jeugdarrangementen uit te breiden bij een positieve maatschappelijke businesscase. Daarnaast is in het [bestuursprogramma jeugd&onderwijs](#) benoemd dat we willen onderzoeken of onderwijs-jeugdarrangementen bijdragen aan het normaliseren en het voorkomen van schooluitval.

Dit rapport is opgesteld naar aanleiding van de evaluatie van de maatschappelijke businesscase in het schooljaar 2022/ 2023. Bij het advies zijn ook de landelijke ontwikkelingen rondom jeugdhulp in het onderwijs betrokken. Deze treft u in hoofdstuk 1. In hoofdstuk 2 wordt een link gelegd tussen de landelijke ontwikkelingen en het regionale onderwijs- zorglandschap. In hoofdstuk 3 wordt de maatschappelijke businesscase van de huidige arrangementen geëvalueerd en in hoofdstuk 4 treft u het advies ten aanzien van het vervolgproces en de benodigde inzet t.b.v. de uitbreiding van de onderwijs-jeugd-arrangementen..

¹ Cijfers 2022: bron: jaarverslagen Unita en Qinas.

Hoofdstuk 1 Landelijke ontwikkelingen

Kinderen hebben recht op ontwikkeling en recht op onderwijs (artikel 6 en 28 Kinderrechtenverdrag). Dit is niet voor alle kinderen vanzelfsprekend. Kinderen kunnen dan gebruik maken van extra ondersteuning binnen het regulier onderwijs, naar het Speciaal Basisonderwijs (SBO) of naar het Speciaal onderwijs (SO) om aan te sluiten bij hun ondersteuningsbehoeften, zodat zij in staat zijn onderwijs te volgen binnen een onderwijssetting.

Het samenwerkingsverband adviseert en ondersteunt ouders, jeugdigen en scholen en geeft een zgn. toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af aan jeugdigen die dit nodig hebben voor een plek binnen het gespecialiseerd onderwijs.

Speciaal onderwijs is voor leerlingen met een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking en voor leerlingen die psychische problemen of gedragsproblemen hebben. Dit valt onder de Wet op Expertisecentra (WEC).

Het speciaal basisonderwijs is voor kinderen die zich in het regulier onderwijs niet optimaal ontwikkelen. Hier gaat het om leerlingen met lichtere problematiek. Dit valt onder de Wet op Primair Onderwijs (WPO).

Voor sommige leerlingen is het gespecialiseerd onderwijs alleen niet voldoende om zich te ontwikkelen of onderwijs te kunnen volgen in een onderwijssetting. Deze (diverse) groep heeft, veelal samen met het systeem om de leerling heen, ondersteuning nodig vanuit (jeugd-) zorg. De ondersteuning, begeleiding en zorg voor jeugdigen kan uit verschillende domeinen worden georganiseerd en gefinancierd:

- Samenwerkingsverbanden financieren extra ondersteuning bij onderwijs vanuit de onderwijswetgeving (WPO, WVO en WEC).
- De gemeente betaalt hulp en ondersteuning vanuit de Jeugdwet.
- Het zorgkantoor betaalt zorg uit de Wlz.
- De zorgverzekeraar financiert zorg uit de Zvw.

Het organiseren van zorg op school op basis van individuele beschikkingen, brengt veel afstemming en administratieve lasten met zich mee. Daarnaast brengen de verschillende hulpverleners onrust en weinig continuïteit met zich mee voor school en leerlingen en werkt dit systeem vertragend en drempelverhogend om (snel) passende zorg in te kunnen zetten.

In een [Kamerbrief](#) (juli 2021) wordt aangegeven dat samenwerking belemmerd wordt door de verschillen in (bekostigings-) systematieken, kenmerken, culturen en inspectiekaders. De reikwijdte en interpretatie van regels is onduidelijk en/of onbekend. Daarnaast is er sprake van een grijs gebied tussen onderwijs en zorg, waarvan niet duidelijk is wat er mag en waarbinnen niet altijd helder is wie voor een specifieke handeling op dat moment verantwoordelijk is. Kinderen hebben baat bij een betere samenwerking tussen onderwijs en zorg omdat de pedagogische context van een kind hierdoor wordt verbeterd en daarmee ontwikkelingskansen worden vergroot. Er is sprake van een grijs gebied tussen de uitvoering en verantwoordelijkheden van Passend Onderwijs en de Jeugdwet. Op sommige punten binnen de twee wetten lopen de verantwoordelijkheden van het onderwijs en de gemeenten in elkaar over. Dit leidt tot onduidelijkheden bij onderwijs en gemeenten over de inzet en financiering van extra ondersteuning aan jeugdigen. Vanzelfsprekend is dat niet in het belang van de jeugdigen.

[Collectieve financiering van zorg in onderwijstijd](#) wordt gezien als kansrijke oplossing. De [ministeries van OCW en VWS](#) hebben vergevorderde plannen om de financiering van zorg in het speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs, cluster 3 en 4², anders in te richten. Gedacht wordt aan een wetswijziging die het mogelijk moet maken om Jeugdwet-, Wlz- en Zvw-budgetten te bundelen, zodat niet langer voor elk kind een aparte beschikking of indicatie nodig is, maar er ruimte komt voor (de aanstelling van) vaste zorgverleners die op school flexibel kunnen inspelen op wat nodig is. Daarnaast blijft er in bijzondere gevallen ruimte voor individueel maatwerk. In dezelfde Kamerbrief wordt ook aangegeven dat de ministeries [onderwijs-zorg-arrangementen](#) wettelijk mogelijk willen maken.

² Cluster 1: blinde, slechthorende leerlingen; Cluster 2: dove, slechthorende leerlingen of met een taal-spraakontwikkelingsstoornis; Cluster 3: lichamelijk gehandicapte en/of verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke leerlingen (somatisch); Cluster 4: kinderen met psychische stoornissen en gedragsproblemen.

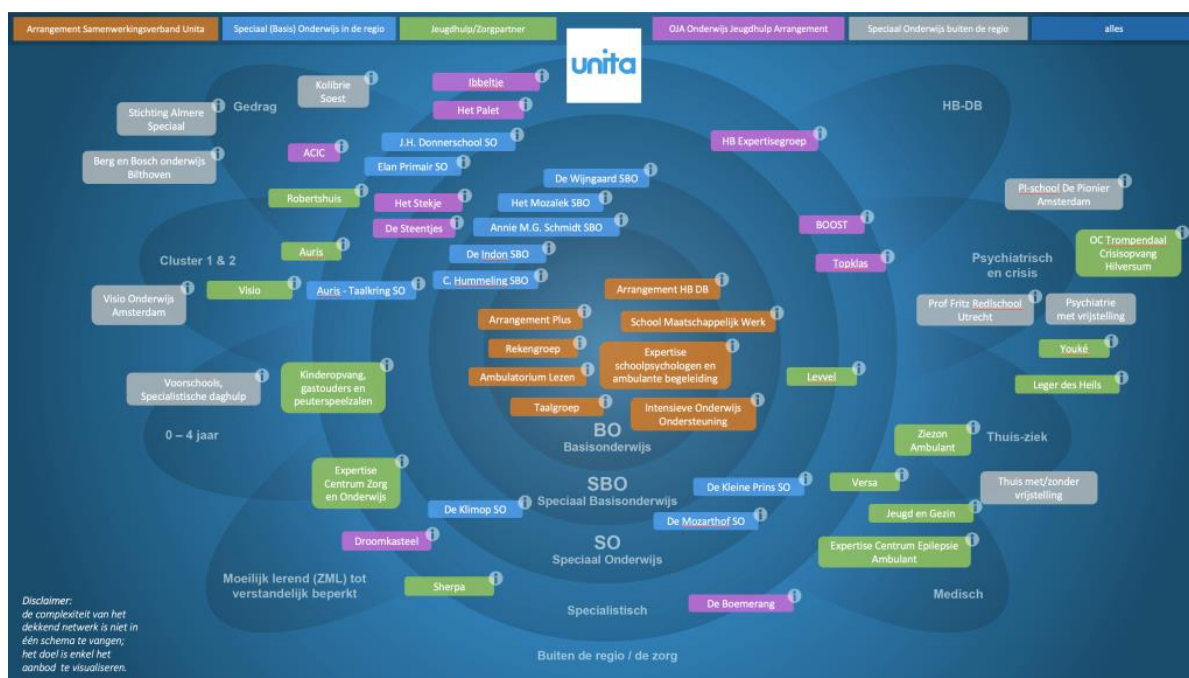
Kader: 4 verschijningsvormen

- 1) Onderwijsvoorliggende voorziening/ onderwijsarrangement: Binnen het passend onderwijs wordt extra onderwijsondersteuning geboden door scholen. Het gaat hierbij om didactische en pedagogische ondersteuning die nodig is om de onderwijsdoelen te bereiken. Hierin ondersteunt het samenwerkingsverband de scholen.
- 2) Zorgvoorliggende voorziening/ zorgarrangement: Op grond van de Jeugdwet is de gemeente verantwoordelijk voor de bekostiging van begeleiding en persoonlijke verzorging op school. Het betreft dan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, die zowel in natura als in de vorm van een pgb kan worden verstrekt.
- 3) Onderwijs- jeugd- arrangement: Deze arrangementen bieden een plek aan leerlingen met een complexe zorgbehoefte die (dreigen) uit te vallen uit het onderwijs zodat zij zorg en onderwijs op maat krijgen.
- 4) Collectieve financiering van zorg in onderwijs: Door de zorgmiddelen collectief voor de hele school ter beschikking te stellen, kan zorg beter, vraaggerichter en efficiënter worden ingezet. Dat collectieve scenario houdt in dat middelen vanuit de Jeugdwet, Wet langdurige zorg (Wlz), Zorgverzekeringswet (Zvw) en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) worden gebundeld in een 'centrale pot met geld'.

Daarnaast is er ook steeds meer aandacht voor [inclusief onderwijs](#). Daarbij streeft men naar diversiteit in onze samenleving en dus ook in het onderwijs. Dat vraagt in een toenemende mate om (h)erkenning en waardering van leerlingen met verschillende mogelijkheden, talenten en vaardigheden en om de benutting van die talenten. Men streeft naar een onderwijssysteem waar alle kinderen zoveel mogelijk samen naar dezelfde school gaan. Dus ook leerlingen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, ontwikkelingsachterstanden, gedrags- en emotionele problemen of specifieke leermoeilijkheden. De gedachte is dat het onderwijs een weerspiegeling is van de maatschappij, of zou dat moeten zijn. De school is een plek waar kinderen met verschillende kwaliteiten, achtergronden en behoeften elkaar tegenkomen en ontmoeten. In de praktijk vallen sommige doelgroepen echter nog te vaak buiten de boot. De beweging naar inclusiever onderwijs moet zorgen voor 'thuisnabij' en gezamenlijk onderwijs. Een voorbeeld hiervan zijn de [Samen naar School klassen](#). Leerlingen krijgen van jongs af aan samen onderwijs, leren omgaan met de verschillen en met elkaar en leren zich verhouden tot elkaar. De stip naar inclusiever onderwijs is hiermee gezet. Het is goed om bewust te zijn van deze ontwikkeling maar deze is niet meegenomen in dit rapport.

Hoofdstuk 2 Regionaal onderwijs- en zorglandschap

Binnen de regio Gooi en Vechtstreek zijn verschillende vormen van maatwerk mogelijk voor kinderen die zorg nodig hebben in het onderwijs. In onderstaand overzicht van [Unita](#) wordt de complexiteit van het landschap meteen duidelijk. Het schema biedt, van binnen naar buiten, een compleet beeld van het aanbod van regulier onderwijs naar gespecialiseerd onderwijs voor kinderen tot 13 jaar. Rond de buitenste cirkel zijn, als 'bloembladeren', een aantal thema's weergegeven waarop de genoemde organisaties zich richten. Organisaties en initiatieven zijn dan ook gepositioneerd in de bloembladeren, verbonden aan deze thema's³.

Het merendeel van de voorzieningen in de Gooi en Vechtstreek zijn zorgarrangementen of onderwijsarrangementen. Dat wil zeggen dat ze ofwel geheel door het samenwerkingsverband ofwel geheel door gemeenten worden bekostigd. Denk bijvoorbeeld aan een arrangement waarbij de school voor speciaal onderwijs erop aanstuurt dat ouders zoveel mogelijk zorg inzetten van dezelfde zorgaanbieder. Alle kinderen op de school hebben dan een individuele indicatie voor zorg. Een voorbeeld van een arrangement dat geheel door het onderwijs wordt bekostigd is bijvoorbeeld een aparte groep voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Bijlage 2 bevat een overzicht van de onderwijs-, zorg-, en onderwijs- jeugd- arrangementen in de regio Gooi en Vechtstreek.

2.1 Onderwijs- jeugd- arrangementen Gooi en Vechtstreek

De gemeenten in de regio hebben gezamenlijk twee onderwijs- jeugd- arrangementen (verder: OJA) ingekocht. Met deze OJA beogen gemeenten schoolwissel, schooluitval en/of onderwijsuitval te beperken door behandeling en/of begeleiding op school aan de leerling te bieden en coaching voor de leerkrachten en (in de thuissituatie) aan ouders om op dezelfde wijze om te gaan met gedrag.

Er zijn OJA ingekocht voor de SO J.H. Donnerschool en voor SBO de Wijngaard. Als wij deze twee OJA tegen de verschillende verschijningsvormen aanhouden, dan zien we dat feitelijk sprake is van een arrangement m.b.t. collectieve financiering van zorg in onderwijstijd (Donnerschool) en een zorgarrangement (de Wijngaard).

Het arrangement op de Donnerschool betreft psychiatrische behandeling voor kinderen die dat nodig hebben. Deze behandeling wordt individueel of in een groep gegeven en vervangt voor een deel de 'reguliere' behandeling. Daarnaast kan gezinsbehandeling worden ingezet. Alle trajecten zijn in afstemming en samenspraak met (pleeg-) ouders. Het arrangement op de Wijngaard betreft de inzet

³ Het schema is bedoeld als verheldering van de complexiteit. Qinas werkt ook aan een dergelijk overzicht.

van jeugdhulp op school en in de thuissituatie voor kinderen die extra hulp nodig hebben en is gericht op het hele gezin.

2.2 Onderzoek ondersteuning en zorg voor Hilversumse leerlingen

Om te waarborgen dat iedere leerling een passende onderwijsplek en tijdig de juiste hulp krijgt, heeft de gemeente Hilversum onderzoeks-/adviesbureau Oberon gevraagd onderzoek te doen naar doelgroepen leerlingen met ondersteunings- en zorgbehoeften, het aanbod dat bestaat voor deze doelgroepen en mogelijke hiaten of belemmeringen in het aanbod. Het onderzoek is gericht op Hilversumse leerlingen in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs, zowel in het regulier als gespecialiseerd onderwijs. Bij aanbod gaat het om basisondersteuning en extra ondersteuning door het onderwijs vanuit de scholen en samenwerkingsverbanden po en vo passend onderwijs, en om jeugdhulp vanuit de gemeenten in de regio Gooi & Vechtstreek. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in het najaar van 2022. Het rapport (mei 2023) bevat aanbevelingen op verschillende thema's waaronder verbeteren van de samenwerking en gezamenlijke inzet tussen gemeenten, onderwijs en zorg.

2.3 Evaluatie onderwijs jeugd- arrangementen 2020

In 2020 is in opdracht van gemeenten door de Regio een zeer uitgebreide evaluatie van de onderwijs- jeugd- arrangementen gedaan ([de Vries, 2020](#)). Leerkrachten, hulpverleners, gemeentelijke consulenten, ouders en kinderen zijn bevroegd en in sommige gevallen geïnterviewd over hun tevredenheid. Daarnaast is een kosten- baten- analyse gemaakt. Deze evaluatie had een positieve uitkomst; de pilots droegen bij aan het voorkomen van schooluitval en thuiszitten, er was een grote mate van tevredenheid bij alle partijen én inzet van aanvullende jeugdhulp was vaak niet nodig. Op basis van deze evaluatie is besloten tot inkoop van de bovengenoemde OJA (Donnerschool en Wijngaard).

Omdat er inhoudelijk weinig veranderingen zijn aangebracht in de ingekochte OJA t.o.v. de pilots zijn de resultaten van deze evaluatie nog steeds relevant.

Hoofdstuk 3 Maatschappelijke businesscase

Tijdens de inkoop is afgesproken dat de Regio gedurende het eerste jaar van de opdracht een maatschappelijke businesscase zal opstellen en evalueren. De Regio zal dit doen door middel van een aanpak, onderzoek en/of data-analyse in het licht van de betaalbaarheid van ondersteuning. Daarnaast leveren de betrokken aanbieders per kwartaal gegevens aan ten behoeve van het monitoren van de voortgang zoals:

- Aantal leerlingen dat gebruik heeft gemaakt van de OJA
- Aantal consultaties (J.H. Donnerschool)
- BSN (aan daartoe bevoegde ambtenaar)
- Gemeente waaruit de leerling komt
- Start en einddatum OJA
- Daadwerkelijk gerealiseerde inzet
- Aanvullende geïndiceerde zorg die in het gezin is ingezet tijdens of na de OJA.

In de evaluatie nemen we ook mee in hoeverre de OJA bijdragen aan het voorkomen van schooluitval en normaliseren. Met normaliseren bedoelen we in dit kader dat leerkrachten en ouders voor korte vragen, kleine problemen of kortdurende hulp terecht kunnen bij de al aanwezige hulp in de school zodat aanvullende indicaties zoveel mogelijk voorkomen worden.

Aanpak maatschappelijke businesscase

De Regio heeft met de beide scholen een opzet gemaakt voor de evaluatie van de effectiviteit van de OJA. Omdat de beide OJA inhoudelijk erg van elkaar verschillen is deze opzet ook verschillend.

3.1 Evaluatie van OJA SO J.H. Donnerschool

Met de Donnerschool is een onderzoeksopzet uitgewerkt voor de evaluatie van de maatschappelijke businesscase. Deze ziet er als volgt uit:

- 1) Literatuuranalyse
 - T. van den Broek (2021) *Financiering dienstbaar maken Onderzoek naar onderwijszorgarrangementen en hun financieringswijzen*. Andersson Elffers Felix.
 - DSP/ Oberon Naar een collectieve financiering van zorg in onderwijstijd (2022)
- 2) Analyse op leerlingniveau
 - Aantal leerlingen dat gebruikmaakt van OJA
 - Eventuele aanvullende zorginzet (Digitaal Leefplein)
 - Ontwikkeling kind
 - Wat waren de doelen?
 - Hoe gaat het nu met die doelen t.o.v. eerst (bereikt)?
 - Doorstroom (speciaal onderwijs, terugval)?
- 3) Overig
 - Tevredenheid ouders, leerlingen, leerkrachten
 - Terugdringen jeugdhulp middels beschikking & doorverwijzingen zwaardere jeugdzorg?
 - Incidenten (brengt OZA meer rust op school)?
 - Succesfactoren en spanningsveld (thema's uit de stuurgroep)

Onderzoeksvragen, eventueel voor de toekomst:

- *Leerlingen die in het verleden gebruik hebben gemaakt van de OJA:*
 - *Hoe is hun schoolloopbaan verder gelopen?*
 - *In hoeverre hebben zij later nog hulp nodig gehad en wat zijn de resultaten hiervan geweest?*
- *Onderzoek naar de huidige thuiszitters:*
 - *Welke hulp is aan hen geboden?*
 - *Waardoor zijn ze desondanks thuis komen te zitten?*

Ad. 1) Literatuuronderzoek

Het onderzoek van [Van den Broek, 2021](#) wijst uit dat een OJA valt en staat bij de wijze van financiering. Dit is daarom een belangrijke keuze. Uitgaven kunnen individueel of collectief plaatsvinden. Wanneer de zorg collectief van aard is – grotere groepen met een redelijk uniforme ondersteuningsbehoefte – is collectieve financiering wenselijk. Wanneer het OJA een relatief kleine groep is, met specialistische/complexere zorgvragen of grote onderlinge diversiteit, kan een individuele financiering beter passen vanwege de noodzaak tot maatwerk.

Geconcludeerd wordt dat bij OJA's over het algemeen collectieve financiering de voorkeur verdient.

In het onderzoek naar collectieve financiering is dit verder onderzocht⁴. In 2020- 2022 is een [landelijk representatief onderzoek](#) gedaan naar de huidige inzet en bekostiging van zorg en ondersteuning met de 50 arrangeerscholen als steekproef. De Donnerschool is één van de deelnemende (v) so-scholen (cluster 3 en 4) geweest. In dit onderzoek boden zogenaamde zorgarrangeurs hands-on ondersteuning bij het regelen van de financiering van zorg in onderwijstijd en bij het inzetten van zorggelden waar hun leerlingen vanuit de zorgwetten aanspraak op kunnen maken. Door de middelen collectief voor de hele school ter beschikking te stellen, hoeft er niet meer voor elk kind een individuele indicatie of beschikking te worden aangevraagd. Zo komt er ruimte voor een beperkt aantal vaste zorgverleners op school die flexibel en efficiënt kunnen inspelen op wat kinderen nodig hebben. De zorgarrangeurs hebben hun inzet afgerond met een [eindverslag](#).

In het onderzoek zijn, aan de hand van data over de inzet van zorg in onderwijstijd, de kosten van collectieve financiering doorgerekend. Het gekozen scenario is afhankelijk van politieke keuzes over de taken die worden betaald uit een collectieve pot geld. Grofweg zien de onderzoekers drie scenario's: een brede, medium en smalle interpretatie van zorg in onderwijstijd.

Wat wordt gerekend tot Zorg in Onderwijstijd?

	Breed	Medium	Smal
Behandeling psychische problematiek	✓	✓	✓
Persoonlijke verzorging	✓	✓	✓
Paramedische ondersteuning	✓	✓	✓
Geneeskundige verzorging	✓	✓	✓
Verpleging	✓	✓	✓
Begeleiding gedragsproblemen	✓	✓	
Indirecte ondersteuning en zorg	✓	✓	
Overleg t.b.v. zorg en ondersteuning	✓	✓	
Begeleiding leerstoornissen	✓		
Begeleiding ontwikkeling (sociale) vaardigheden	✓		
Overige zorgwerkzaamheden	✓		
Totaal fte voor zorg en ondersteuning per 100 leerlingen	18,61	10,94	3,89

Bovenstaande tabel betreft de inzet van zorg. Door het aanbieden van deze ondersteuning op school kunnen de betreffende leerlingen onderwijs blijven volgen. Qua onderwijsondersteuning is het SO het laatste station, wanneer het hier niet kan, rest er een vrijstelling en komen de jeugdigen terecht in de dagbesteding.

Op de Donnerschool zitten gemiddeld 90 leerlingen. Omgerekend naar het smalle scenario zou dit vragen om ongeveer 3,5 fte inzet en in het midden-scenario om 9,8 fte. In het OJA is 2,85 fte ingekocht t.b.v. behandeling psychische problematiek, begeleiding gedragsproblemen, indirecte ondersteuning en zorg, overleg t.b.v. ondersteuning en zorg, begeleiding ontwikkeling sociale vaardigheden. Dat zou betekenen dat het OJA Donnerschool net aan de onderkant zit van het smalle scenario.

Tegelijk is het OJA Donnerschool niet helemaal goed vergelijkbaar met de bovengenoemde scenario's. Dat komt omdat in het OJA Donnerschool een vast bereik is afgesproken van 20 leerlingen en de taken niet goed vergelijkbaar zijn. Zo zit begeleiding van gedragsproblemen juist wel in de OJA Donnerschool en verpleging bijvoorbeeld niet.

In het onderzoek van DSP/Oberon is tevens de maatschappelijke winst van de OJA aangetoond. Dat gaat onder andere om meer rust in de klas en voor de leerlingen, minder tijd en energie naar regelwerk en administratie, vertrouwde gezichten, ouders weten waar ze aan toe zijn en korte lijnen en duurzamer samenwerking tussen onderwijs en zorgverleners.

Ad. 2) Analyse op leerling niveau

Schooljaar 2022/ 2023

⁴ Definitie: zie verschijningsvormen op pag. 3

Aantal unieke leerlingen dat gebruikt heeft gemaakt van de OJA: 16
Aantal unieke leerlingen dat de Keep Cool training volgde: 6
Aantal keer consultatie: 5
Totaal aantal leerlingen OJA: 27

Ongeveer de helft van de leerlingen komt uit Hilversum. Daarnaast gaat het om leerlingen uit Huizen, Gooise Meren, Laren en Blaricum.

Analyse trajecten

In een aanvullende analyse is gekeken naar de aanmelding, doelen van de leerlingen, het verloop van het traject en de tevredenheid. In totaal zijn 25 leerlingen betrokken in de analyse. Zij hebben tussen november 2021 en juli 2023 gebruikt gemaakt van de OJA.

De trajecten op de Donnerschool zijn verdeeld in een lang traject of een kort traject. Een lang traject duurt gemiddeld 20 tot 40 weken en de begeleiding is intensiever dan bij een kort traject dat gemiddeld 10 weken duurt. Van de 25 leerlingen volgden er 14 een kort traject en 14 een lang traject. Drie leerlingen volgden zowel een lang als een kort traject.

Behalen doelen

Aanleiding voor de korte trajecten was in bijna alle gevallen emotieregulatie- problematiek. Voor de langere trajecten waren de aanmeldingsredenen divers, zoals moeite met aansluiting vinden op het onderwijs, thuiszitten, vertonen van moeilijk verstaanbaar gedrag, emotieregulatie- problematiek of faalangstig zijn.

In 14 gevallen werden de doelen helemaal behaald, 7 keer ten dele, 1 keer niet en 2 trajecten zijn nog niet afgerond. Alle leerlingen die hulp hebben gehad, hadden geen vervolghulp meer nodig vanuit de OJA.

Aanvullende zorginzet

Bijna alle leerlingen die aangemeld worden bij de J.H Donnerschool maken gebruik van jeugdhulp. De OJA is bedoeld voor jeugdhulp op school en vervangt 'reguliere' behandeling onder schooltijd. Daarmee is het geen vervanging voor alle zorg. Jeugdigen kunnen buiten school andere vormen van aanvullende hulp nodig hebben zoals logeer-, kortdurende- of buitenschoolse- opvang, jeugdhulp met verblijf, gespecialiseerde diagnostiek, of begeleiding gericht op de transfer van het geleerde naar de thuissituatie/ ouders.

Sinds de start van de OJA maken leerlingen geen gebruik meer van dagbehandeling, de OJA is daarvoor 'in de plaats' gekomen. Dit betekent ook dat leerlingen na een klinische opname direct instromen in het onderwijs (terwijl voorheen een tussenstap met dagbehandeling gemaakt werd).

Van de 25 leerlingen uit de aanvullende analyse hebben 16 leerlingen een lopende indicatie voor jeugdhulp tijdens de inzet van de OJA.

Van de overige 9 leerlingen uit de meting hadden 6 leerlingen voorafgaand aan de OJA een indicatie voor jeugdhulp. Van de buitenregionale plaatsingen zijn geen gegevens bekend omdat deze in verband met privacywetgeving niet met de Regio Gooi en Vechtstreek mogen worden uitgewisseld; dit betreft 3 leerlingen⁵.

Tabel 1: Aanvullende zorg bij een lopende indicatie

Zorgvorm	Aantal
Ambulante begeleiding of behandeling in combinatie met ander zorgvorm	11
Ambulante begeleiding of behandeling als enige indicatie	5
Begeleiding voor de ouders	6

⁵ Kosten voor buitenregionale plaatsingen worden niet bij de Regio Gooi en Vechtstreek in rekening gebracht maar zijn voor rekening van de eigen gemeente.

Vorm van opvang (logeer/ deeltijd/ buitenschools)	8
Jeugdhulp met verblijf	1
Begeleiding naar onderwijs	2

Met name de inzet van ambulante begeleiding of behandeling gericht op het individuele kind roept vragen op. Immers, zou deze hulp niet ook onderdeel zijn van de OJA? We hebben deze indicaties nader onderzocht.

De begeleiding naar onderwijs betreft de transfer van thuiszitters naar het OJA en gaat om een korte overlap ten behoeve van de overdracht.

De ambulante begeleiding of behandeling betreft:

- Trauma- behandeling (zoals EMDR).
- Intensieve medicatiebegeleiding; wekelijkse medicatie- begeleiding valt onder de OJA; dit betrof een gespecialiseerd en intensief traject van afbouw verschillende soorten medicatie.
- Gespecialiseerd diagnostiek traject waarvoor specifieke expertise nodig was.
- Andere gespecialiseerde vormen van therapie.

Ad. 3) Overige

Tevredenheid van ouders en kinderen

Onderdeel van het OJA is een Keep Cool- training. Door middel van deze Keep Cool- training leren de leerlingen om te reflecteren op het eigen gedrag. Een signaleringsplan dat de leerlingen zelf gemaakt hebben, helpt hun het eigen gedrag te reguleren.

Ouders en kinderen zijn bevraagd over hun tevredenheid. Ouders merkten thuis dat leerlingen zich beter konden uiten, meer woorden konden geven aan iets wat dwars zat of even misging. De leerlingen vonden het tijdens de training vooral fijn om fysiek dingen te doen i.p.v. te zitten en dingen op te schrijven. Het spelen van rollenspellen met handige en onhandige manieren van reageren was favoriet. Hierbij konden zij op een veilige manier oefenen met situaties die voor hen herkenbaar waren en dit later in de praktijk toepassen.

Normaliseren

Doordat de hulpverlener onderdeel uitmaakt van het schoolteam is hulp laagdrempelig en wordt om hulp vragen normaler. Voor leerlingen en ouders is er geen onderscheid tussen het schoolteam en de hulpverleners. Leerlingen en ouders ervaren de school als een normale en veilige omgeving waardoor hulp gemakkelijker geaccepteerd wordt.

Voorkomen schooluitval en incidenten

De hulp binnen het OJA is erop gericht dat leerlingen op school kunnen blijven. Het team is zich ervan bewust dat het SO voor de leerlingen het laatste station is. Uitval op het SO betekent dat een kind gebruik zal moeten maken van dagbesteding. Met het OJA probeert men te bereiken dat kinderen in het onderwijs blijven. De meeste leerlingen kunnen na het traject weer verder op de J.H Donnerschool. De OJA voorkomt dat situaties escaleren en biedt leerlingen een veilige plek om tot rust te komen als dat nodig is. De OJA brengt daarmee rust in de school. Door samen te werken met de ouders ontstaat een doorlopende lijn (op school en thuis) voor de leerlingen.

Succesfactoren

De Donnerschool heeft een aantal succesfactoren benoemd. Deze zijn:

- Een gezamenlijke visie op onderwijs en zorg en gezamenlijke taal.
- Goed beschreven en uitgewerkte werkprocessen en taken en rollen.
- Gezamenlijk meerjarig scholingsplan (onderwijs- en zorgteam).
- Samenwerken met partners en afgesproken en gedragen wijze van verantwoording en monitoring.
- Reflectie op resultaten en zo nodig bijstellen.

Deze thema's staan op de agenda van de stuurgroep bestaande uit de school, zorgaanbieders, Unita, gemeente Hilversum en de Regio Gooi en Vechtstreek. De stuurgroep komt viermaal per jaar bij elkaar.

3.2 Evaluatie OJA SBO de Wijngaard

Met de Wijngaard is een onderzoeksopzet uitgewerkt voor de evaluatie van de maatschappelijke businesscase. Deze bestaat uit:

- 1) Literatuuranalyse
 - a. [Lazrak, F \(2020\)](#) *MKBA jeugdhulp in school: De maatschappelijke effecten van extra ondersteuning via lumpsumfinanciering van aanbieders in Almere*. AEPB Onderzoek en Advies
- 2) Overzicht op leerling niveau:
 - a. Leeftijd
 - b. Gemeente
 - c. Aanleiding/ doelen OJA
 - d. Doorlooptijd
 - e. Gemiddelde ureninzet
 - f. Vervolgtraject
 - g. Onderwijs in de klas/ uitstroom uit de Wijngaard
 - h. Aanvullende geïndiceerde zorg (voor/tijdens/na OJA)
 - i. Doelen behaald

Literatuuronderzoek

De gemeente Almere heeft onderzoek laten uitvoeren naar de maatschappelijke businesscase van onderwijs-jeugdhulparrangementen Dit onderzoek is ondermeer uitgevoerd op het speciaal basisonderwijs en daarmee voor de OJA SBO de Wijngaard relevant. De conclusie van het onderzoek was dat het enige jaren duurt voordat er rendement zichtbaar wordt. De OJA zorgen ervoor dat de beschikkingskosten per euro geleverde zorg afnemen, m.a.w. er wordt meer zorg geleverd voor hetzelfde bedrag. Men constateerde een bescheiden financieel rendement (30 cent per geïnvesteerde euro) en een positief maatschappelijk saldo (namelijk een beter pedagogisch klimaat leidt tot onderwijsopbrengsten en de extra ondersteuning leidt een hoger welbevinden van de leerlingen.) Men zag dat het succes van een onderwijs-jeugdhulparrangement samenhangt met de bereikte transformatie van het aanbod. Doe je hetzelfde, maar dan op een andere manier gefinancierd dan leidt dat niet tot maatschappelijke effecten. De wijze waarop de jeugdhulp wordt aangeboden draagt zodoende bij aan het ontstaan van maatschappelijke effecten.

Op de Wijngaard wordt ingezet op een andere manier van samenwerken en een doorlopende lijn voor de leerling op school, thuis en in de vrije tijd. Daarmee mogen we aannemen dat het waargenomen effect uit het onderzoek ook voor de Wijngaard van toepassing zou kunnen zijn.

Analyse op leerling niveau

In totaal zijn 19 leerlingen betrokken in de analyse. Dit waren 13 leerlingen uit Huizen en 3 uit Blaricum, van drie leerlingen is de woonplaats niet geregistreerd. De meeste leerlingen zijn tussen de 9 en 12 jaar oud (15). Dertien leerlingen hebben het traject afgerond en 6 trajecten lopen nog. Van de afgeronde trajecten zijn in 8 gevallen de doelen geheel of grotendeels behaald. Eenmaal zijn de doelen niet behaald (moeder besloot kort na de start niet meer te willen meewerken) en driemaal deels. Gemiddeld duurden de trajecten 4 maanden (met uitschieters naar 8 maanden) en betrof de ureninzet 4 uur per week.

Voorafgaand aan de begeleiding werd de aanleiding van de hulpvraag onderzocht van de leerling, de ouders en in de onderwijs- factoren. Het omgaan met eigen en anderszins grenzen, accepteren van autoriteit en emotieregulatie is vaak de aanleiding voor aanmelding. Zowel ouders als leerkrachten voelen zich handelingsverlegen en er is sprake van lesverstoring gedrag. Ook de interactie met andere kinderen verloopt niet goed.

Tijdens de OJA wordt zowel op school als thuis gewerkt aan doelen. Deze doelen hebben veelal te maken met op een goede manier leren uiten van emoties, versterken van de vaardigheden van ouders en versterken van de leerkracht- leerling- interactie. De OJA slaat ook een brug tussen de thuissituatie en wat er op school gebeurt. Er ontstaat beter zicht op de veiligheid van kinderen.

Kosten en baten

Gezien de problematiek waarmee de leerlingen worden aangemeld is het niet onwaarschijnlijk dat deze jeugdigen een indicatie voor zorg vanuit de Jeugdwet hadden kunnen krijgen. Het gaat over jeugdigen op wie onvoldoende toezicht is voor de leeftijd, die veel in conflicten belanden en dreigen uit te vallen. Eenmaal is sprake van thuiszitten.

Aan de OJA zijn twee jeugdconsulenten verbonden voor een paar uur per week. Dit is een belangrijk onderdeel van het succes. Ze nemen deel aan de start- en evaluatiegesprekken. Mocht aanvullende

hulp nodig zijn, dan kunnen zij snel schakelen omdat een eigen onderzoek niet nodig is of beperkt kan zijn. Zo bespaart de OJA tevens op gemeentelijke inzet voor de consulent.

In 7 gevallen is voorafgaand aan de OJA (of eerder in het leven van het kind) hulp ingezet. Na de OJA is dit in 5 gevallen. Dit betekent dat in driekwart van de gevallen na de OJA geen hulp (meer) nodig is. In het OJA kan de hulp direct starten. Het traject duurt relatief kort (uit cijfers van het CBS blijkt dat ambulante jeugdhulp gemiddeld 6-12 maanden duurt).

Voorkomen schooluitval

De meeste leerlingen kunnen na het traject weer verder op de Wijngaard. Een enkeling is naar het speciaal onderwijs doorgestroomd.

Normaliseren

De meeste leerlingen ontvingen voorafgaand, gedurende of na het traject geen aanvullende geïndiceerde zorg. Vijf leerlingen ontvingen wel zorg gedurende het traject. Het feit dat in de OJA de hulp snel kan starten draagt ook bij normaliseren. Er is meteen aandacht voor een probleem voordat het verergert. Doordat de hulpverlener onderdeel uitmaakt van het schoolteam is hulp bovendien laagdrempelig en wordt om hulp vragen normaler. Ouders ervaren de school als een normale en veilige omgeving waardoor hulp gemakkelijker geaccepteerd wordt.

Hoofdstuk 4 Advies voor het vervolg

Landelijk onderzoek en regionale evaluaties hebben de nut en noodzaak van onderwijs- jeugd-arrangementen aangetoond. Behalve meerwaarde voor leerkrachten, ouders en leerlingen zorgt het OJA voor continuïteit, een vermindering van administratieve lasten (ook aan de kant van de gemeente) en rust in de school. De OJA draagt bij aan voorkomen van schooluitval en helpt om hulp vragen en hulp ontvangen normaler te maken.

Kunnen wij dan concluderen dat wij de OJA in de huidige vorm moeten uitbreiden? Om die vraag te beantwoorden moeten we teruggrijpen op de verschijningsvormen uit hoofdstuk 1. Daarin zagen we dat iedere school/ arrangement om een aanpak op maat vraagt. Een school voor speciaal basisonderwijs heeft iets anders nodig dan een school voor speciaal onderwijs. En alle speciaal onderwijs scholen zijn weer verschillend. Het maakt uit of de zorg die nodig is vooral persoonlijke verzorging betreft of juist behandeling van psychische problemen. Hieronder geven we per type school een advies voor het vervolg. Tenslotte geven we ook een advies over de verbinding tussen zorg en onderwijs op het regulier onderwijs.

4.1 Advies: Kies voor een aanpak op maat

4.1.1 Opdracht aan de Regio Gooi en Vechtstreek

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat een aanpak op maat het beste werkt om een onderwijs- jeugd-arrangement passend in te richten.

Het [Nederlands Jeugdinstituut](#) heeft een algemeen stappenplan uitgewerkt om te komen tot een OJA:

1. Verkennen: welke leerlingen hebben baat bij een onderwijs-jeugdarrangement?
2. Betrekken: ga met de benodigde partners om de tafel.
3. Ontwikkelen: stel gezamenlijk een actieplan op.
4. Arrangeren: stel kaders op.
5. Activeren: concretiseer het plan en neem tijd voor reflectie.

Dit is door DSP verder uitgewerkt in een zeer uitgebreid [stappenplan en handleiding](#) om te komen tot een collectieve financiering. Zie ook bijlage 1: Roadmap.

Uit verkennende gesprekken met scholen en zorgaanbieders blijkt dat de wijze waarop het OJA SBO de Wijngaard is ingericht zich mogelijk leent voor uitbreiding in dezelfde vorm naar de overige (4) SBO-scholen. Het OJA SO J.H. Donnerschool leent zich niet voor één op één kopiëren naar de andere (6) SO-scholen in de regio. Vier SO-scholen zijn mogelijk gebaat bij een vorm van collectieve financiering (ZiO). Voor de overige twee SO-scholen kan het OJA Donnerschool mogelijk wel als voorbeeld dienen. In paragraaf 4.2 werken we dit verder uit.

Advies aan de gemeenten is om de Regio Gooi en Vechtstreek opdracht te geven om:

- 1) Met scholen, gemeenten en betrokken zorgaanbieders een prioritering te maken (begin je in het speciaal basis onderwijs of juist in het speciaal onderwijs en op welke school/ scholen start je?).
- 2) Met de gekozen school/ scholen aan de slag te gaan met behulp van het stappenplan van DSP.

4.1.2 Benodigde capaciteit

Wij verwachten dat voor de uitvoering van bovengenoemd advies ongeveer 12 uur per week nodig is (afhankelijk van het gekozen tempo en de fasering). Dit zou kunnen worden ingevuld door de nieuw aan te nemen regionaal beleidsadviseur jeugd&onderwijs in samenwerking met een adviseur onderwijs uit één van de gemeenten.

4.2 Doorkijkje: geadviseerde aanpak op maat voor een vervolg

4.2.1 Speciaal basisonderwijs

Er zijn in de regio 5 scholen voor speciaal basisonderwijs. De wijze waarop de OJA is vormgegeven in SBO de Wijngaard leent zich mogelijk voor uitbreiding naar andere SBO-scholen. Dit is hetzelfde type onderwijs voor hetzelfde type leerlingen. Een vereenvoudigde vorm van het stappenplan van DSP volstaat om dit onderwijs- jeugdarrangement vorm te geven.

Advies voor het vervolg: Mogelijke aanpak uitbreiding OJA SBO

- ✓ Ga in gesprek met de overige 4 SBO- scholen over hun behoefte m.b.t. een onderwijs-jeugd-arrangement. Breid, indien gewenst, het OJA SBO uit. Geef maximaal één zorgaanbieder per school de ruimte om zich op het perceel in te schrijven. Geef de scholen een stem in de keuze van de aanbieder.
- ✓ Financieel: Het OJA SBO bedraagt 0,67 fte per school met een bereik van 20 leerlingen.

4.2.2 Speciaal onderwijs

Er zijn in de regio 8 scholen voor speciaal onderwijs:

- De Klimop (SO) voor zeer moeilijk lerende kinderen.
- De Trappenberg (SO en VSO) voor kinderen met een lichamelijke of meervoudige beperking of die langdurig ziek zijn.
- De Mozarthof (SO en VSO) voor zeer moeilijk lerende kinderen.
- Elan Primair en Elan College (V-SO) voor kinderen met een autisme spectrum stoornis.
- J.H. Donnerschool (SO) voor kinderen met gedrags- en psychiatrisch gerelateerde problemen.
- Auris Taalkring (SO) voor kinderen met een taalontwikkelingsstoornis en slechthorende kinderen.
- 's Heerenloo Onderwijs VSO voor kinderen met leer- en gedragsproblemen (locaties buiten de regiogrenzen, daardoor niet vanzelfsprekend om vanuit de regio Gooi en Vechtstreek een arrangement te starten).

De wijze waarop de OJA is vormgegeven op de J.H. Donnerschool leent zich niet voor één op één kopiëren naar andere scholen. Daarvoor zijn de behoeften van de doelgroepen te verschillend. Het stappenplan van DSP is behulpzaam bij het inrichten van een passend onderwijs-jeugdarrangement voor deze scholen.

Advies voor het mogelijke vervolg: Kies een aanpak op maat

1) Trappenberg/ Mozarthof/ Taalkring/ Klimop

Zorg voor een aanpak op maat. De scholen voor zeer moeilijk lerende kinderen en kinderen met beperking hebben te maken met zorg vanuit zowel de Jeugdwet als de Wet Langdurige Zorg als de Zorgverzekeringswet. Een vorm van collectieve financiering (ZiO) ligt voor de hand. DSP heeft een [stappenplan](#) ontwikkeld om te komen tot een ZiO. Het komt er kortweg op neer dat gemeenten gezamenlijk (of de Regio) in overleg treden met een school om de totale zorgbehoefte op de school in kaart te brengen. Vervolgens wordt er een pot gemaakt met middelen vanuit de verschillende wettelijke kaders waarvoor één budgethouder wordt aangewezen. Op basis van totale zorgbehoefte worden zorgaanbidders geselecteerd en ingekocht.

Advies:

- ✓ Ga het gesprek aan met de betrokken scholen, de samenwerkingsverbanden, de gemeenten en het zorgkantoor en zoek naar draagvlak voor collectieve financiering.
- ✓ Richt een projectteam in per school om het ZiO te concretiseren.

2) Elan Primair

De OJA SO (Donnerschool) is mogelijk wel uit te breiden in dezelfde vorm naar Elan Primair omdat het type school en leerlingen overeenkomt.

Advies:

- ✓ Ga het gesprek aan met de school over hun behoefte m.b.t. een onderwijs- jeugd-arrangement. Breid, indien gewenst, het OJA SO uit maar verken ook andere opties als dit beter aansluit. Geef maximaal één zorgaanbieder de ruimte om zich op het perceel in te schrijven. Geef de school een stem in de keuze van de aanbieder.

3) Elan College

Hoewel dit een VSO betreft is de OJA SO (Donnerschool) mogelijk óók uit te breiden in dezelfde vorm naar Elan College omdat het type school en de groep leerlingen overeenkomt.

Advies:

- ✓ Ga het gesprek aan met de school over hun behoefte m.b.t. een onderwijs- jeugd-arrangement. Breid, indien gewenst, het OJA SO uit richting het Voortgezet Onderwijs maar

verken ook andere opties als dit beter aansluit. Geef maximaal één zorgaanbieder de ruimte om zich op het perceel in te schrijven. Geef de school een stem in de keuze van de aanbieder.

4.2.2.1 Financiële consequenties: andere en effectiever inzet van middelen

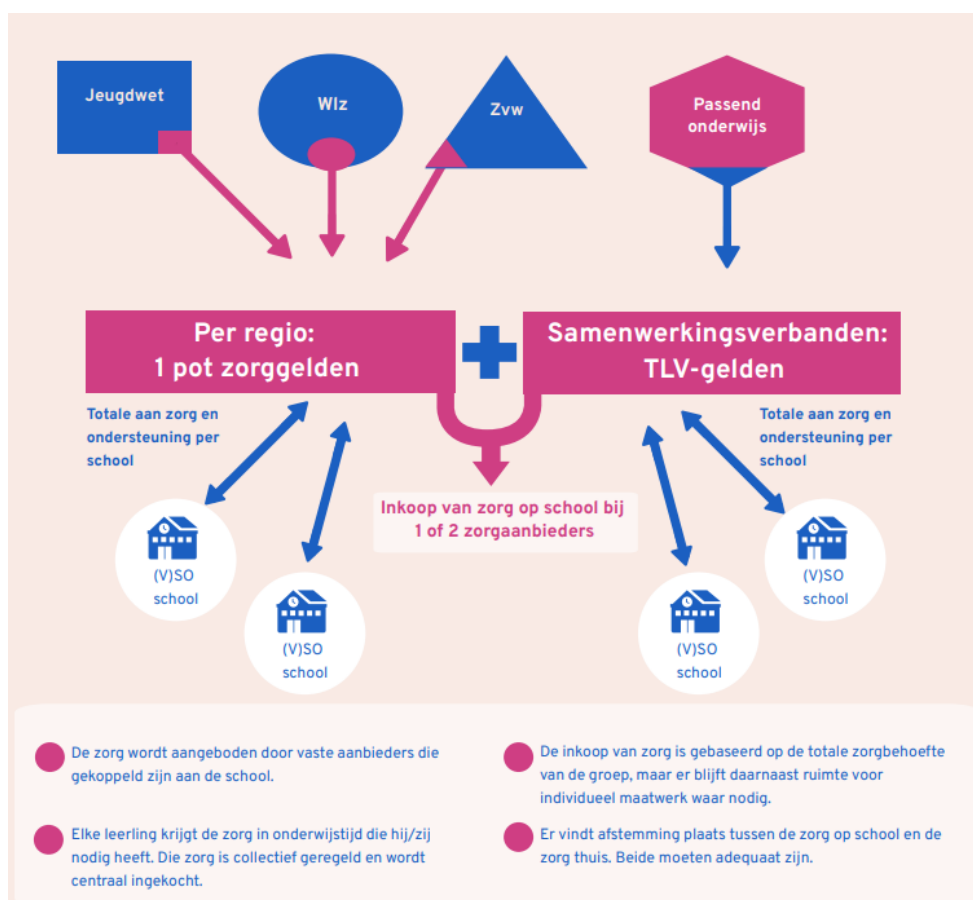
Het is lastig een exacte berekening te doen van de kosten van uitbreiding van de OJA naar de overige (9) scholen voor speciaal (basis-) onderwijs. De kosten hangen immers nauw samen met gekozen vorm van de OJA.

Voor alle kosten geldt dat dit geen extra kosten zijn in de zin van nieuwe kosten. De betrokken jeugdigen en/of hun (pleeg-) ouders ontvangen ook hulp zonder de inzet van de OJA of zouden deze, gezien de problematiek, gaan ontvangen. Het gaat om een andere en effectievere inzet van middelen.

Toelichting OJA SO als collectieve financiering met een voorbeeld

De kosten van een OJA op het speciaal onderwijs zijn gelijk aan het gemiddelde van de ingezette zorg per school. Toelichting door middel van een voorbeeld:

Op SO-school X ontvangen alle leerlingen gezamenlijk 15 fte aan hulp op individuele indicaties. Dan bedraagt de maximale zorginzet 15 fte. Echter, door de indicaties te bundelen verwacht de zorgaanbieder de hulp efficiënter te kunnen inzetten. Zo hebben 20 leerlingen een indicatie voor een half uur hulp bij de lunch, in totaal 10 uur hulp. De zorgaanbieder zet 5 medewerkers in om alle kinderen tijdens de lunchtijd te helpen. Zo wordt het totaal aantal uur hulp teruggebracht naar 5 uur. De gemiddeld benodigde zorginzet wordt samen met de school en de zorgaanbieder berekend. Men verwacht met 10 fte voldoende hulp te kunnen bieden. De omvang van de OJA bedraagt daarmee de kosten voor 10 fte. Bijkomend voordeel is dat deze medewerkers flexibel ingezet kunnen worden. Als een leerling op een moment iets minder zorg nodig heeft en een andere leerling iets meer, dan kan de hulpverlener daar op inspelen. Door efficiëntie- winst is een OJA altijd goedkoper dan de som van de individuele indicaties.

⁶ Bron afbeelding: [Schetsontwerp-collectieve-financiering-februari-2022.pdf \(dsp-groep.nl\)](#)

4.2.4 Extra tip: Scholen voor regulier onderwijs

In het [bestuursprogramma jeugd&onderwijs](#) geven de gemeenten richting aan hun ambities voor de komende 4 jaar. De verbinding tussen onderwijs en zorg is daarin een belangrijk aandachtspunt. Er zijn de afgelopen jaren steeds meer signalen van onderwijsinstellingen (primair, speciaal en voortgezet) dat leerlingen meer ondersteuning nodig hebben dan de scholen kunnen bieden. Idealiter worden leerlingen die om wat voor reden dan ook niet goed mee kunnen op school en/of minder goede resultaten behalen in eerste instantie begeleid door professionals die op school aanwezig zijn. Daarnaast is de wens om de samenwerking met de samenwerkingsverbanden Unita en Qinas de komende jaren verder te versterken, waarbij de focus ligt op het gebied waar passend onderwijs en jeugdhulp elkaar raken. Daarbij hebben de scholen het signaal afgegeven dat leerlingen die dat nodig hebben te lang moeten wachten op gespecialiseerde jeugdhulp. Er zijn ongeveer 125 scholen voor primair en voortgezet onderwijs in de regio Gooi en Vechtstreek.

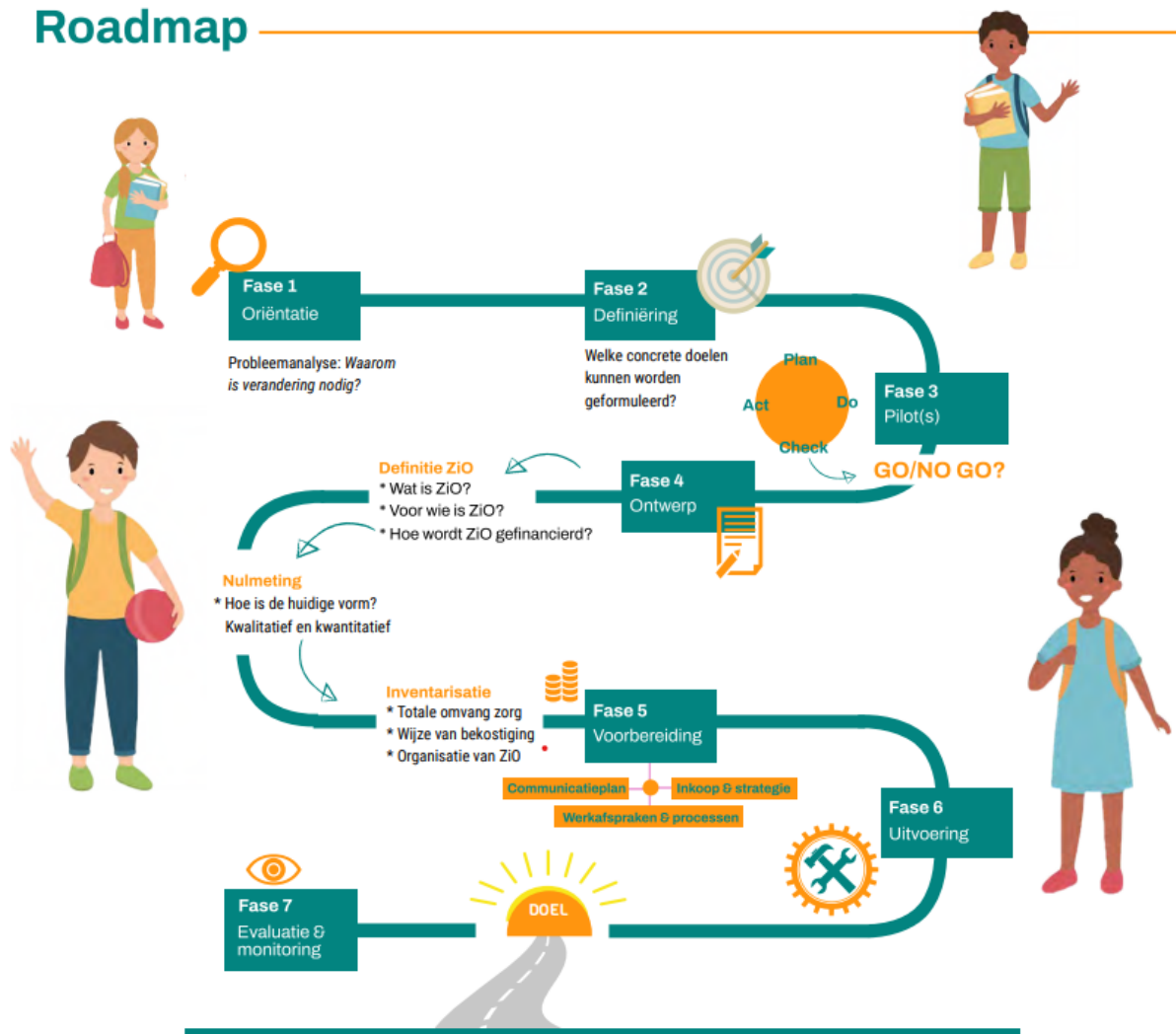
Advies voor het mogelijke vervolg: Lokale gemeenten: Koppel een jeugdconsulent aan de school

- ✓ Onderwijs- jeugd- arrangementen die buiten de school plaatsvinden, leiden tot exclusie. De leerling ontvangt ondersteuning op de locatie van een zorgaanbieder of in een apart klasje (al dan niet op het terrein van de school). Bij voorkeur voorkomen we dat leerlingen uitvallen in het regulier onderwijs. Koppel een jeugdconsulent aan de school en zorg dat deze consulent zichtbaar en bereikbaar is voor vragen van leerkrachten, leerlingen en ouders.

Bijlage 1 Roadmap DSP

Uit: [15pdzio-interactieve-pdf-ZiO-Collectieve-financiering-DSP-2022.pdf](https://www.dsp-groep.nl/15pdzio-interactieve-pdf-ZiO-Collectieve-financiering-DSP-2022.pdf) (dsp-groep.nl)

Roadmap

Bijlage 2 Overzicht arrangementen Gooi en Vechtstreek

Bijlage 2a: Onderwijsarrangementen (Speciaal) Basis Onderwijs

OA - Onderwijs voorliggende voorziening: financiering vanuit SWV Unita

- Arrangement Plus
 - o Alle basisscholen kunnen extra ondersteuning aanvragen voor hun leerlingen. Denk aan coachingstrajecten op de sociaal emotionele ontwikkeling of op gedrag.
- Arrangement Taalgroep - locatie: Annie M.G. Schmidt en De Wijngaard
 - o Hiermee biedt Unita aan kinderen uit groep 4, 5 of 6 intensieve, gespecialiseerde begeleiding aan leerlingen met ernstige lees- (en/of spellingproblemen). De Taalgroep biedt plaats aan 12 leerlingen. Zij komen drie dagen per week naar de Taalgroep (dinsdag, woensdag en donderdag). De andere twee dagen (maandag en vrijdag) zijn zij op de eigen school.
- Het Ambulatorium Lezen – locatie: Annie M.G. Schmidtschool & Elan Primair
 - o Dit arrangement is bedoeld voor leerlingen vanaf groep 4 met ernstige leesproblemen in combinatie met belemmerende factoren op andere gebieden, bijvoorbeeld gedrag, werkhouding en concentratie. Hiermee biedt Unita individuele ondersteuning voor technisch lezen op ondersteuningsniveau 3.
- Het arrangement Rekengroep – locatie: Annie M.G. Schmidtschool
 - o Hiermee biedt Unita intensieve, gespecialiseerde begeleiding aan leerlingen met ernstige rekenproblemen. Leerlingen die hiervoor in aanmerking komen zijn leerlingen uit groep 4, 5 en 6 met ernstige achterstand op het gebied van rekenen (-1½ jaar). Op de overige kennisgebieden zijn de prestaties voldoende.
- Verkennende consultatie
 - o Voor verheldering van de hulpvraag en verkenning van de mogelijkheden. De verkenning wordt gedaan door een deskundige uit de expertisepool (een ambulante begeleider of een orthopedagoog/psycholoog) van Unita en bestaat uit een (of twee) bezoeken aan school, observatie(s) en afstemming met de leerkracht en intern begeleider. Ook ouders worden hierbij betrokken. Het arrangement is voor maximaal 6 uur.
- Handelingsgerichte Diagnostiek (HGD).
 - o HGD wordt ingezet als school tegen de grenzen aanloopt van de basisondersteuning en handelingsverlegen is. In het Multi Disciplinair Overleg (MDO), waarbij een trajectbegeleider vanuit de expertisepool van Unita betrokken is, wordt met alle betrokkenen besproken wat er nodig is om antwoorden te krijgen op de vragen die er liggen rondom de leerling. Vaak is er na onderzoek een vorm van behandeling of begeleiding nodig, wat in het vervolg van het MDO-traject direct kan worden opgepakt en ingezet.
- HoogBegaafd-DB – locatie: Elan Primair
 - o Hoog Begaafd (HB) Expertisegroep:

Intensieve, gespecialiseerde begeleiding aan hoogbegaafde leerlingen (in de leeftijd van groep 3 t/m 8) die dreigen vast te lopen of reeds uitgevallen zijn in het onderwijs.

Unita werkt samen met SLO en lokale HB professionals (intern en extern).
HB Dubbel Bijzonder: leerlingen met aantoonbare kenmerken van (Hoog)Begaafdheid (HB) in combinatie met waarneembare aanvullende problematiek (leer- en/of gedragsproblemen), al dan niet gediagnosticeerd. Wanneer een school denkt dat er sprake is van een leerling met kenmerken HB Dubbel Bijzonder, kan zij een beroep doen op het arrangement HB Dubbel Bijzonder van Unita. Wordt het arrangement toegekend, dan ontvangt de school een bedrag van € 2.000,- per leerling per kalenderjaar. Hiermee kan school zelf extra (externe) begeleiding inzetten, waardoor de leerling in het regulier basisonderwijs kan blijven. Het arrangement is leerlinggebonden. Als de leerling gedurende het schooljaar van schoolbestuur wisselt, gaat het budget mee.

- Fermate:

Fermate is een tussenjaar voor cognitief getalenteerde leerlingen voor wie de basisschool niet meer voldoende leeruitdaging biedt maar die nog niet toe zijn aan VO. Een initiatief van de Vrijeschool Michael in Bussum in samenwerking met Unita, Qinas en de Huizermaat. Start vanaf schooljaar 2023-2024. Samenwerkingsverband vult het budget van de school aan om de groepen klein te houden.

- TOPklas – locatie: Elan Primair

De TOPklas is een Tijdelijke Observatie Plek van Unita voor kinderen waar gedragsproblematiek voorliggend is. Leerlingen worden 3-12 maanden opgevangen met het doel hen terug te plaatsen (80%) op een reguliere school.

OZA - Onderwijs-Zorg voorliggende voorziening: financiering vanuit Unita & Jeugdwet

- Thuiszitter

- BOOST: voor leerlingen (5 t/m 17 jaar) die zijn vastgelopen in het onderwijs. Daarnaast is op meerdere domeinen intensieve ondersteuning nodig. Vanuit verschillende expertisegebieden wordt toegewerkt naar het doel "terug naar school". Voor de zorgcomponent is een individuele beschikking nodig van de gemeentelijke jeugdconsulent. Leerkracht gefinancierd door Unita/ Qinas.

- Intensieve Onderwijs Ondersteuning (I.O.O.)

- Incidenteel ingezet voor leerlingen van reguliere scholen waar intensieve ondersteuning noodzakelijk is om thuiszitten te voorkomen of op te lossen. Een I.O.O. is altijd een tijdelijk arrangement (bijvoorbeeld ter overbrugging of om onderzoek af te wachten). Meestal is een jeugdconsulent betrokken.

Gemeente Hilversum heeft samenwerkingsverband Unita subsidie verleend als doorbraakbudget voor het flexibel kunnen aanbieden van maatwerkondersteuning aan kwetsbare Hilversumse leerlingen op de grenzen van de Wet Passend Onderwijs en Jeugdwet. Het betreft ondersteuning voor het uitvoeren van activiteiten voor kwetsbare leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften hebben die buiten de regels van de Jeugdwet en het Passend Onderwijs vallen.

- Moeilijk lerend-verstandelijk beperkt

- Voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen met een verstandelijke beperking met een individuele indicatie voor specialistische jeugdhulp. Betreft; naschoolse opvang, weekendopvang, studiedagopvang, jongerenavonden, logeeropvang en vakantieopvang. Twee dagen per week begeleidt een leerkracht het kind/ de jongere naar onderwijs (terugleiden) > gefinancierd door Unita.

ZA - Zorg voorliggende voorziening: financiering vanuit Jeugdwet

- Dagbehandeling/ Dagbesteding/ Dagopvang
 - o Voorschools. Dagbehandeling voor kinderen van 2 tot en met 4 jaar, van wie wordt verwacht dat ze op vierjarige leeftijd in een vorm van onderwijs kunnen starten. Het gaat om kinderen die extra zorg nodig hebben doordat hun ontwikkeling is verstoord of wordt bedreigd door lichamelijke, psychische en/of sociale factoren. De behandeling brengt de verstoorde of vertraagde ontwikkeling van het kind weer op gang.
 - o Dagopvang/dagbesteding. Jeugdhulp voor kinderen en jongeren/ gezinsondersteuning. Richt zich op kinderen vanaf vier jaar die in aanmerking komen voor behandeling bij de specialistische daghulp. Het gaat hier om kinderen die wel de onderwijs gerechtigde leeftijd hebben, maar waarbij nog niet duidelijk is welke vorm van onderwijs het beste bij hen past. Ook hebben zij nog zorgdoelen die extra aandacht vergen. Individuele beschikking is hiervoor noodzakelijk.
 - o Medisch kinderdagcentrum tot 18 jaar voor kinderen met ernstig meervoudige beperking. De Boemerang werkt samen met het expertisecentrum van Sherpa.

- Jeugdhulp in het Speciaal Onderwijs
 - o De J.H. Donnerschool is een school voor speciaal onderwijs (SO) voor leerlingen die specialistische ondersteuning nodig hebben, dat het regulier onderwijs niet kan bieden. Het gaat om kinderen met psychiatrische stoornissen of ernstige gedragsproblemen. Het team heeft expertise om professioneel om te gaan met leerlingen die zijn vastgelopen en een andere aanpak en/of benadering nodig hebben. De school biedt onderwijs aan leerlingen van 4 tot 12 jaar, van (laag) gemiddelde tot hoog gemiddelde begaafdheid. Structuur, veiligheid en duidelijkheid vormen de leidraad voor de routines op school. De locatie Hilversum is een kleinschalige school en wordt bezocht door ongeveer 100 leerlingen afkomstig uit de hele regio. De OJA richt zich op individuele begeleiding of behandeling door vaardigheden in de klas te oefenen naast psychiatrische of psychische zorg. Daarnaast kan groepsbegeleiding of behandeling plaatsvinden en begeleiding van de ouder(s). J-GGZ wordt op school aangeboden.

- Jeugdhulp in het Speciaal Basisonderwijs
 - o SBO de Wijngaard is een school voor speciaal basisonderwijs (SBO). De Wijngaard maakt deel uit van Stichting Elan. De school wordt bezocht door ongeveer 120 leerlingen die veelal een stapeling van problematiek hebben op de domeinen van leren, gedrag en ontwikkeling dusdanig dat het volgen van onderwijs binnen het regulier onderwijs voor een bepaalde tijd moeilijk en soms onmogelijk maakt. De school is gericht op uitstroom richting regulier voortgezet onderwijs. De meeste leerlingen komen uit Huizen. De OJA richt zich op individuele begeleiding of behandeling van de leerling door vaardigheden in de klas te oefenen naast psychische zorg. Begeleiding van de leerkracht-leerling interactie en/of ouder(s) is onderdeel van de OJA. Dit laatste vindt overwegend in de thuissituatie plaats.

Bijlage 2b: Onderwijsarrangementen Voortgezet Onderwijs

OA - Onderwijs voorliggende voorziening: financiering vanuit Qinas

- Arrangement Plus

- o Alle middelbare scholen kunnen extra ondersteuning aanvragen voor hun leerlingen. Denk aan coachingstrajecten op de sociaal emotionele ontwikkeling of op gedrag. Maar ook training in plannen en organiseren of training gericht op inzicht en oefenen in het leren leren.

- Autisme

- o Structuurklas - Erfgooiers College

Voor leerlingen in het autistisch spectrum met een havo/vwo niveau maar ook voor leerlingen met ernstige concentratie of angstproblematiek of andere internaliserende klachten. De structuurklas biedt kinderen in de onderbouw extra ondersteuning, structuur, duidelijkheid en veiligheid.

De Structuurklas biedt extra ondersteuning en valt daarmee tussen de basisondersteuning (wat elke VO-school kan bieden) en de speciale ondersteuning (waarvoor een leerling in het speciaal voortgezet onderwijs (VSO) terecht kan).

- Hoogbegaafdheid

- o Talentklas - SG Huizermaat & A. Roland Holst College

Voor Hoogbegaafde leerlingen en 'dubbel bijzondere leerlingen' zijn er middelen vanuit het samenwerkingsverband beschikbaar. Doel is leerlingen extra ondersteuning te bieden in een kleinere klas, de talentklas, zodat ze na drie jaar in een reguliere 4de klas kunnen instromen en toewerken naar het examen. Vanaf leerjaar 4 krijgen de leerlingen daar waar nodig extra individuele begeleiding.

- Rebound

De Rebound is bedoeld voor leerlingen die vast (dreigen te) lopen in het voortgezet werken. Dit biedt de leerling de mogelijkheid even los te komen van een soms verstoorde relatie met school, docenten of medeleerlingen.

- o De Campus (GSF, Weesp)
- o De Studio (CVO 't Gooi, Hilversum)
- o Focus (Volant, Bussum)
- o De Villa (AT-scholen, Hilversum)

- Thuiszitter

- o Lokaal 035 - Gooise Praktijkschool (voorheen: Boest)

Een thuiszittersvoorziening voor leerlingen van 12-18 jaar. In tegenstelling tot BOOST wordt hier geen link gelegd met een zorgbehoefte. Het is een voorziening voor leerlingen die geen onderwijs volgen, omdat ze (dreigende) thuiszitters zijn. Deze leerlingen staan ingeschreven op een school, maar de situatie van de leerling laat het niet toe om (volledig) deel te nemen aan het reguliere of speciaal onderwijs. Daarnaast kan Lokaal 035 preventief ingezet worden om te voorkomen dat een leerling thuis komt te zitten. De duur van de plaatsing op Lokaal 035 is voor iedere leerling anders, maar streven is maximaal 16 schoolweken. In deze periode krijgt de leerling voldoende handvatten om terug te stromen naar de school van herkomst of naar een beter passende plek.

- ECZO (Expertisecentrum voor Zorg en Onderwijs)

Een voorziening voor leerlingen die zijn vastgelopen of dreigen vast te lopen in het (regulier) onderwijs. ECZO richt zich vooral op leerlingen in de bovenbouw.

NB: De Inspectie heeft Qinas laten weten dat financiering van deze voorziening onrechtmatig is.

OZA - Onderwijs-Zorg voorliggende voorziening: financiering vanuit Qinas en Jeugdwet

- Hoogbegaafdheid – locatie: Elan College Bussum
 - ECHT- Expertisecentrum Hoogbegaafdheid en Talentontwikkeling (ECHT) voor het optimaliseren van de kansen en begeleiding van hoogbegaafde jongeren in het voortgezet onderwijs. Deeltijdvoorziening van maximaal 3 dagen onderwijs + begeleiding en behandeling psychomotorische therapie (systeembegeleiding).

ECHT is een investering van samenwerkingsverband Qinas en is een interventie van scholen. Als vorm een onderwijs-zorgarrangement, echter 100% gefinancierd door Qinas.
- Thuiszitter – locatie: Elan Primair
 - BOOST: een voorziening voor thuiszitters waar dagbehandeling en onderwijs gecombineerd worden aangeboden. Een integrale tussenvoorziening voor leerlingen in de regio Gooi en Vechtstreek die niet meer naar school (dreigen te) gaan. Een traject bij BOOST is tijdelijk en duurt maximaal 1 jaar.
 - BOOST staat voor Behandeling, Onderwijs, Ontwikkeling, Samenwerking en Terugkeer. De leerlingen beschikken over voldoende cognitief niveau en emotionele beschikbaarheid om terug te kunnen keren naar onderwijs. Er zijn echter belemmerende factoren op meerdere ontwikkelgebieden waardoor de leerlingen zijn uitgevallen.
 - Voor de zorgcomponent is een individuele beschikking nodig van de gemeentelijke jeugdconsulent. Leerkracht gefinancierd door Unita/ Qinas.
- Productief leren

Productief Leren (PL) begeleidt leerlingen die (bijna) uitvallen in het voortgezet onderwijs en biedt een specifieke setting waarin jongeren een mbo-opleiding kunnen volgen. PL biedt leerroutes waarin stages een belangrijke plaats innemen en organiseert arrangementen waarin naast onderwijs ook zorg een aandeel heeft, op individuele indicaties.